

CONSILIUL EUROPEI
Tratate Europene

STE No 166

CONVENTIA EUROPEANĂ CU PRIVIRE LA CETĂTENIE

Strasbourg, 6.XI.1997

Preambul

Statele membre ale Consiliului Europei și celelalte state semnatare ale acestei Conventii,

Considerând că scopul Consiliului Europei constă în realizarea unei uniuni mai puternice între membrii săi,

Considerând numeroasele instrumente internaționale privind cetățenia, pluritatea cetățeniilor și apatridia,

Recunoscând că în problema cetățeniei trebuie avute în vedere atât interesele legitime ale statelor cât și cele ale indivizilor,

Dorind să promoveze dezvoltarea progresivă a principiilor juridice privind cetățenia, precum și adoptarea lor în dreptul intern, și dorind să evite, în măsura posibilului, cazurile de apatridie,

Dorind să evite discriminarea în probleme relative la cetățenie,

Constiente de dreptul la respectarea vieții familiale așa cum este cuprins în articolul 8 al Conventiei de apărare a drepturilor omului și libertăților fundamentale,

Notând că statele au poziții diferite în chestiunea pluralității cetățeniilor și recunoscând că fiecare stat este liber să hotărască asupra consecințelor care decurg, în dreptul său intern, din dobândirea sau posesia unei alte cetățenii de către unul din resortisanții săi,

Convenind că este de dorit să se găsească soluții corespunzătoare consecințelor pluralității de cetățenii, în special în ceea ce privește drepturile și îndatoririle resortisanților care posedă mai multe cetățenii,

Considerând că în cazul unui individ care posedă cetățenia a două sau mai multe state părți este de dorit ca acesta să nu aibă de îndeplinit obligațiile sale militare decât față de una din aceste părți,

Constatând necesitatea de a promova cooperarea internațională între autoritățile naționale responsabile de problemele cetățeniei,

Au convenit asupra celor ce urmează:

Capitolul I - Chestiuni generale

Articolul 1 - Obiectul Conventiei

Această Conventie stabileste principii si reguli în problema cetăteniei persoanelor fizice si reguli care determină obligatiile militare în cazuri de pluralitate de cetătenii cărora dreptul intern al statelor părți trebuie să se conformeze.

Articolul 2 - Definitii

Potrivit acestei Conventii,

- a. <**cetătenia**> desemnează legătura juridică între o persoană si un stat si nu indică originea etnică a persoanei;
- b. <**pluralitatea de cetătenii**> desemnează posesia simultană a două sau mai multe cetătenii de către aceeași persoană;
- c. <**copil**> desemnează orice persoană în vârstă de până la 18 ani, afară de cazul în care majoratul este atins mai repede în virtutea dreptului care îi este aplicabil;
- d. <**drept intern**> desemnează toate tipurile de dispozitii enuntate în cadrul sistemului juridic national, în special constitutia, legislatiile, reglementările, decretele, jurisprudenta, regulile cutumiare si practica, precum si regulile care decurg din instrumente internationale obligatorii.

Capitolul II - Principii generale privind cetătenia

Articolul 3 - Competenta statului

1. Este de competenta fiecărui stat să determine prin legislatia sa care sunt resortisantii săi.
2. Această legislatie trebuie admisă de celelalte state, cu conditia ca ea să fie în acord cu conventiile internationale aplicabile, dreptul international cutumiar si principiile de drept general recunoscute în materie de cetătenie.

Articolul 4 - Principii

Regulile asupra cetăteniei ale fiecărui stat parte trebuie să se întemeieze pe următoarele principii:

- a. fiecare individ are dreptul la o cetătenie;
- b. apatridia trebuie să fie evitată;
- c. nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de cetătenia sa;
- d. nici căsătoria, nici desfacerea căsătoriei între un resortisant al unui stat parte si un străin, nici schimbarea nationalității unuia din soti în timpul căsătoriei nu poate avea efecte de drept asupra cetăteniei celuilalt sot.

Articolul 5 - Nediscriminarea

1. Regulile unui stat parte relative la cetățenie nu trebuie să facă distincție sau să includă practici care ar constitui o discriminare bazată pe sex, religie, rasă, culoare sau origine națională ori etnică.

2. Fiecare stat parte trebuie să fie călăuzit de principiul nediscriminării între resortisanții săi, indiferent dacă sunt resortisanți prin naștere sau și-au dobândit cetățenia ulterior.

Capitolul III - Reguli relative la cetățenie

Articolul 6 - Dobândirea cetățeniei

1. Fiecare stat parte trebuie să prevadă în dreptul său intern dobândirea de drept a cetățeniei sale de către următoarele persoane:

a. copiii al căroro unul dintre părinți posedă, în momentul nasterii acestor copii, cetățenia acestui stat parte, sub rezerva excepțiilor care pot fi prevăzute în dreptul intern pentru copiii născuți în străinătate. În privința copiilor a căror filiație este stabilită prin recunoaștere, prin hotărâre judecătorească sau printr-o procedură similară, fiecare stat parte poate să prevadă că copilul dobândește cetățenia conform procedurii determinate prin dreptul său intern;

b. noii născuți găsiți pe teritoriul său, care ar fi, altfel, apatrizi.

2. Fiecare stat parte trebuie să prevadă în dreptul său intern dobândirea cetățeniei sale de către copiii născuți pe teritoriul său care nu dobândesc la naștere o altă cetățenie. Această cetățenie va fi acordată:

a. la naștere; sau

b. ulterior copiilor care au rămas apatrizi, pe bază de cerere scrisă, conform modalităților prevăzute în dreptul intern al statului parte, adresată autorității competente de către copilul în cauză sau în numele său. Această cerere poate fi subordonată domicilierei legale și obișnuite pe teritoriul său în timpul unei perioade care precede imediat depunerea cererii, fără a depăși cinci ani.

3. Fiecare stat parte trebuie să prevadă în dreptul său intern, pentru persoanele care domiciliază în mod legal și obișnuit pe teritoriul său, posibilitatea unei naturalizări. El nu trebuie să prevadă, printre condițiile de naturalizare, o perioadă de domiciliere depășind zece ani înainte de depunerea cererii.

4. Fiecare stat parte trebuie să faciliteze în dreptul său intern dobândirea cetățeniei sale de către următoarele persoane:

a. soți ai resortisanților săi;

b. copii ai unui resortisant al său, care fac obiectul excepției prevăzute în articolul 6, paragraful 1, alineatul a;

c. copii al căroro unul dintre părinți dobândește sau a dobândit cetățenia sa;

d. copii adoptați de unul din resortisanții săi;

- e. persoane născute pe teritoriul său și domiciliază acolo în mod legal și obișnuit;
- f. persoane care domiciliază pe teritoriul său în mod legal și obișnuit în timpul unei perioade care începe înaintea vârstei de 18 ani, perioadă determinată prin dreptul intern al statului parte respectiv.
- g. apatrizii și refugiații recunoscuți care domiciliază în mod legal și obișnuit pe teritoriul său.

Articolul 7 - Pierderea cetățeniei de drept sau la inițiativa unui stat parte

1. Un stat parte nu poate să prevadă în dreptul său intern pierderea cetățeniei sale de drept sau la inițiativa sa, cu excepția cazurilor următoare:

- a. dobândirea voluntară a unei alte cetățenii;
- b. dobândirea cetățeniei statului parte ca urmare a unei comportări frauduloase, prin informație falsă sau prin ascunderea unui fapt pertinent din partea solicitantului;
- c. angajarea voluntară în forțe militare străine;
- d. comportament care prejudiciază în mod grav interesele esențiale ale statului parte;
- e. absența oricărei legături efective între statul parte și un resortisant care domiciliază obișnuit în străinătate;
- f. când se stabilește, în timpul minorității unui copil, că nu mai sunt îndeplinite condițiile prevăzute de dreptul intern relative la dobândirea de drept a cetățeniei statului parte;
- g. înfierea unui copil când acesta dobândește sau posedă cetățenia străină a unuia sau a ambilor săi părinți adoptivi.

2. Un stat parte poate să prevadă pierderea cetățeniei sale de către copiii ai căror părinți pierd cetățenia sa, cu excepția cazurilor ce cad sub incidența alineatelor c și d ale paragrafului. 1. Totuși, copiii nu își pierd cetățenia dacă cel puțin unul din părinții lor își păstrează această cetățenie.

3. Un stat parte nu poate să prevadă în dreptul său intern pierderea cetățeniei sale în virtutea paragrafelor 1 și 2 ale acestui articol dacă persoana respectivă devine astfel apatrid, cu excepția cazurilor menționate în paragraful 1, alineatul b al acestui articol.

Articolul 8 - Pierderea cetățeniei la inițiativa individului

1. Fiecare stat parte trebuie să permită renunțarea la cetățenia sa, cu condiția ca persoanele respective să nu devină apatrizi. Totuși, un stat parte poate să prevadă în dreptul său intern că numai resortisanții care domiciliază obișnuit în străinătate pot renunța la cetățenia sa.

Articolul 9 - Reintegrarea în cetățenie

Fiecare stat parte va facilita, pentru cazurile si în condițiile prevăzute de dreptul său intern, reintegrarea în cetățenia sa a persoanelor care au posedat-o si care domiciliază legal si obisnuit pe teritoriul său.

Capitolul IV - Proceduri cu privire la cetățenie

Articolul 10 - Tratarea cererilor

Fiecare stat parte trebuie să facă astfel încât cererile cu privire la dobândirea, păstrarea, pierderea cetățeniei sale, reintegrarea în cetățenia sa sau eliberarea unei atestări a cetățeniei să fie tratate într-un interval de timp rezonabil.

Articolul 11 - Decizii

Fiecare stat parte trebuie să facă astfel încât deciziile cu privire la dobândirea, păstrarea, pierderea cetățeniei sale, reintegrarea în cetățenia sa sau eliberarea unei atestări a cetățeniei să fie motivate în scris.

Articolul 12 - Dreptul la un recurs

Fiecare stat parte trebuie să facă astfel încât deciziile cu privire la dobândirea, păstrarea, pierderea cetățeniei sale, reintegrarea în cetățenia sa sau eliberarea unei atestări a cetățeniei să poată face obiectul unui recurs administrativ sau judiciar conform dreptului său intern.

Articolul 13 - Cheltuieli administrative

1. Fiecare stat parte trebuie să facă astfel încât cheltuielile administrative prilejuite de dobândirea, păstrarea, pierderea cetățeniei sale, reintegrarea în cetățenia sa sau eliberarea unei atestări a cetățeniei să fie rezonabile.
2. Fiecare stat parte trebuie să facă astfel încât cheltuielile prilejuite de un recurs administrativ sau judiciar să nu constituie un impediment pentru solicitanți.

Capitolul V - Pluralitate de cetățenii

Articolul 14 - Cazuri de pluralitate de cetățenii de drept

1. Un stat parte trebuie să permită:
  - a. copiilor care au dobândit automat la nastere cetățenii diferite să-si păstreze aceste cetățenii;
  - b. resortisanților săi de a avea o altă cetățenie când această cetățenie este dobândită automat prin căsătorie;
  - c. păstrarea cetățeniilor mentionate în paragraful 1 este subordonată dispozițiilor pertinente ale articolului 7 al Conventiei.

Articolul 15 - Alte cazuri posibile de pluralitate de cetățenii

Dispozitiile Conventiei nu limitează dreptul fiecărui stat parte de a determina în dreptul său intern dacă:

- a. resortisantii săi care dobândesc sau posedă cetățenia altui stat își păstrează sau pierd cetățenia acestui stat parte;
- b. dobândirea sau păstrarea cetățeniei sale este subordonată renunțării sau pierderii unei alte cetățenii.

Articolul 16 - Păstrarea cetățeniei precedente

Un stat parte nu trebuie să facă din renunțarea sau pierderea unei alte cetățenii o condiție pentru dobândirea sau menținerea cetățeniei sale când această renunțare sau această pierdere nu este posibilă sau nu poate fi rezonabil cerută.

Articolul 17 - Drepturi și îndatoriri relative la pluralitatea de cetățenii

1. Resortisantii unui stat parte care posedă o altă cetățenie trebuie să aibă, pe teritoriul acestui stat parte unde domiciliază, aceleași drepturi și îndatoriri ca și ceilalți resortisanți ai acestui stat parte.

2. Dispozitiile prezentului capitol nu aduc atingere:

- a. regulilor de drept internațional relative la protecția diplomatică sau consulară pe care un stat parte o acordă unuia din resortisantii săi care posedă simultan o altă cetățenie;
- b. aplicării regulilor de drept internațional privat ale fiecărui stat parte în cazul pluralității de cetățenii.

Capitolul VI - Succesiunea statelor și cetățenia

Articolul 18 - Principii

1. În privința chestiunilor de cetățenie în cazul succesiunii statelor, fiecare stat parte interesat trebuie să respecte principiile preeminentei dreptului, regulile în materie de drepturi ale omului și principiile care figurează în articolele 4 și 5 ale acestei Conventii și în paragraful 2 al acestui articol, în special pentru a evita apatridia.

2. Pronunțându-se asupra dobândirii sau păstrării cetățeniei în cazul succesiunii statelor, fiecare stat parte interesat trebuie să țină seama în special de:

- a. legătura veritabilă și efectivă între persoana interesată și stat;
- b. domiciliul obișnuit al persoanei interesate în momentul succesiunii statelor;
- c. voința persoanei interesate;
- d. originea teritorială a persoanei interesate.

3. Când dobândirea cetățeniei este subordonată pierderii unei cetățenii străine, dispozițiile articolului 16 al acestei Convenții sunt aplicabile.

Articolul 19 - Reglementare prin acord internațional

În cazul succesiunii statelor, statele părți interesate trebuie să se străduiască să reglementeze chestiunile relative la cetățenie prin acord între ele și, dacă e cazul, în relațiile lor cu alte state interesate. Asemenea acorduri trebuie să respecte principiile și regulile continute sau evocate în prezentul capitol.

Articolul 20 - Principii cu privire la neresortisanți

1. Fiecare stat parte trebuie să respecte următoarele principii:

a. resortisanții unui stat predecesor care domiciliază obisnuit pe teritoriul a cărui suveranitate este transmisă la un alt stat succesor a cărui cetățenie nu au dobândit-o, trebuie să aibă dreptul de a rămâne în acest stat;

b. persoanele menționate în paragraful a trebuie să beneficieze de egalitatea de tratament cu resortisanții statului succesor în ceea ce privește drepturile sociale și economice.

2. Fiecare stat parte poate exclude persoanele vizate în paragraful 1 de la ocuparea de posturi în administrația publică în calitate de investit cu exercitarea puterii publice.

Capitolul VII - Obligații militare în caz de pluralitate de cetățenii

Articolul 21 - Modalități de executare a obligațiilor militare

1. Orice individ care posedă cetățenia a două sau mai multe state părți nu este ținut să îndeplinească obligațiile sale militare decât față de unul singur din aceste state părți.

2. Acorduri speciale între statele părți interesate vor putea determina modalitățile de aplicare a dispoziției prevăzute în paragraful 1.

3. În lipsa unor acorduri speciale încheiate sau susceptibile de a fi încheiate, următoarele dispoziții sunt aplicabile indivizilor care posedă cetățenia a două sau mai multe state părți:

a. indivizii vor fi supuși obligațiilor militare ale statului parte pe teritoriul căruia ei domiciliază obisnuit. Totuși, acești indivizi vor avea facultatea până la vârsta de 19 ani de a se supune obligațiilor militare într-unul din statele părți a cărui cetățenie ei o posedă de asemenea sub forma angajării voluntare pentru o durată totală și efectivă cel puțin egală cu cea a serviciului militar activ în celălalt stat parte;

b. indivizii care au domiciliul lor obisnuit pe teritoriul unui stat parte al căror resortisanți nu sunt sau al unui stat necontractant vor avea facultatea de a alege dintre statele părți a căror cetățenie ei o posedă pe acela în care doresc să-și îndeplinească obligațiile lor militare;

c. indivizii care, conform regulilor prevăzute în paragrafele a și b, și-au satisfăcut obligațiile lor militare față de un stat parte, în condițiile prevăzute de legislația acestui stat parte, vor fi

considerati că si-au satisfăcut obligatiile militare față de statul parte sau de statele părți ai căror resortisanti ei sunt de asemenea;

d. indivizii care, anterior intrării în vigoare a acestei Conventii între statele părți a căror cetățenie o posedă, au satisfăcut într-unul din aceste state părți obligatiile militare prevăzute de legislația acestuia, vor fi considerati că si-au satisfăcut aceleasi obligatii în statul parte sau în statele părți ai căror resortisanti ei sunt de asemenea;

e. când indivizii si-au îndeplinit serviciul lor militar activ într-unul din statele părți a cărui cetățenie o posedă, în conformitate cu paragraful a, și își transferă ulterior domiciliul lor obisnuit pe teritoriul altui stat parte a căror cetățenie ei o posedă, ei nu vor putea fi supusi, dacă este cazul, obligatiilor militare de rezervă decât în acest din urmă stat parte;

f. aplicarea dispozitiilor prezentului articol nu afectează în nici un fel cetățenia indivizilor;

g. în caz de mobilizare într-unul din statele părți, obligatiile decurgând din dispozitiile prezentului articol nu sunt aplicabile în ceea ce privește acest stat parte.

Articolul 22 - Dispensa sau scutirea de obligatiile militare sau de serviciul civil de înlocuire

În lipsa unor acorduri speciale încheiate sau susceptibile de a fi încheiate, următoarele dispozitii sunt de asemenea aplicabile indivizilor care posedă cetățenia a două sau mai multor state părți:

a. articolul 21, paragraful 3, alineatul c ale acestei Conventii se aplică indivizilor care au fost scutiti de obligatiile lor militare sau au îndeplinit în schimb un serviciu civil;

b. vor fi considerati că si-au satisfăcut obligatiile lor militare indivizii resortisanti ai unui stat parte care nu prevede serviciul militar obligatoriu dacă au domiciliul lor obisnuit pe teritoriul acestui stat parte. Totusi, ei vor putea să nu fie considerati ca având satisfăcute obligatiile lor militare față de statul parte sau față de statele părți ai căror resortisanti ei sunt de asemenea și unde un serviciu militar este prevăzut decât dacă acest domiciliu obisnuit a durat până la o anumită vârstă, pe care fiecare stat parte o va indica în momentul semnării sau cu ocazia depunerii instrumentului de ratificare, de acceptare sau de adeziune;

c. vor fi de asemenea considerati ca având satisfăcute obligatiile lor militare indivizii resortisanti ai unui stat parte care nu prevede serviciul militar obligatoriu, dacă ei s-au angajat voluntar în forțele militare ale acestui stat parte pe o durată totală și efectivă cel puțin egală cu serviciul militar activ al statului parte sau ale statelor părți a căror cetățenia ei o posedă de asemenea, și aceasta oricare ar fi locul domiciliului lor obisnuit.

Capitolul VIII - Cooperarea între statele părți

Articolul 23 - Cooperarea între statele părți

1. În vederea facilitării cooperării între statele părți, autoritățile lor competente trebuie:

a. să comunice Secretarului General al Consiliului Europei informații cu privire la dreptul lor intern relativ la cetățenie, incluzând situațiile de apatridie și de pluralitate de cetățenie, și cu privire la dezvoltările intervenite în aplicarea Convenției;

b. să-și comunice reciproc la cerere informații privind dreptul intern cu privire la cetățenie și cu privire la dezvoltările intervenite în aplicarea Convenției.

2. Statele părți trebuie să coopereze între ele și cu alte state membre ale Consiliului Europei în cadrul organului interguvernamental corespunzător al Consiliului Europei pentru a reglementa toate problemele pertinente și a promova dezvoltarea progresivă a principiilor și practicii juridice privind cetățenia și chestiunile aferente acestora.

Articolul 24 - Schimbul de informații

Fiecare stat parte poate declara, în orice moment, că se angajează să informeze un alt stat parte care a făcut aceeași declarație, despre dobândirea voluntară a cetățeniei sale de către resortisanți ai celuilalt stat parte, sub rezerva legilor aplicabile privind protecția datelor. O atare declarație poate indica condițiile în care statul parte va furniza astfel de informații. Declarația poate fi retrasă în orice moment.

Capitolul IX - Aplicarea Convenției

Articolul 25 - Declarații privind aplicarea Convenției

1. Fiecare stat parte poate declara, în momentul semnării sau în momentul depunerii instrumentului său de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de adeziune, că el va exclude capitolul VII din aplicarea acestei Convenții.

2. Dispozițiile capitolului VII sunt aplicabile numai în cadrul relațiilor dintre statele părți față de care ea a intrat în vigoare.

3. Fiecare stat parte poate, în orice moment ulterior, notifica Secretarului General al Consiliului Europei că el va aplica dispozițiile capitolului VII exclusiv în momentul semnării sau în instrumentul său de ratificare, de acceptare, de aplicare, de aprobare sau de adeziune. Această notificare va avea efect de la data primirii sale.

Articolul 26 - Efectele Convenției

1. Dispozițiile acestei Convenții nu aduc atingere dispozițiilor dreptului intern și instrumentelor internaționale constrângătoare care sunt sau vor intra în vigoare, în virtutea cărora drepturi suplimentare sunt sau vor fi acordate indivizilor în domeniul cetățeniei.

2. Această Convenție nu prejudiciază aplicarea:

a. Convenției cu privire la reducerea cazurilor de pluralitate de cetățenie și cu privire la obligațiile militare în cazul pluralității de cetățenie din 1963 și a protocoalelor sale;

b. altor instrumente internaționale constrângătoare în măsura în care aceste instrumente sunt compatibile cu această Convenție, în relațiile dintre statele părți legate prin aceste instrumente.

Capitolul X - Clauze finale

Articolul 27 - Semnarea si intrarea în vigoare

1. Această Convenție este deschisă semnării de statele membre ale Consiliului Europei și de statele nemembre care au participat la elaborarea ei. Aceste state pot exprima consimțământul lor de a fi legate prin:

- a. semnarea fără rezerva ratificării, acceptării ori aprobării; sau
- b. semnarea, sub rezerva ratificării, acceptării sau aprobării, urmată de ratificare, acceptare sau aprobare.

Instrumentele de ratificare, de acceptare sau de aprobare vor fi depuse pe lângă Secretarul General al Consiliului Europei.

2. Această Convenție va intra în vigoare, pentru toate statele care și-au exprimat consimțământul lor de a fi legate prin această Convenție, în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de trei luni după data la care trei state membre ale Consiliului Europei vor fi exprimat consimțământul lor de a fi legate prin această Convenție conform dispozițiilor paragrafului precedent.

3. Pentru orice stat care își va exprima ulterior consimțământul său de a fi legat prin această Convenție, aceasta va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de trei luni după data semnării sau depunerii instrumentului său de ratificare, de acceptare sau de aprobare.

Articolul 28 - Adeziunea

1. După intrarea în vigoare a acestei Convenții, Comitetul Ministrilor al Consiliului Europei va putea invita orice stat nemembru al Consiliului Europei care nu a participat la elaborarea sa de a adera la această Convenție.

2. Pentru orice stat aderent, această Convenție va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de trei luni după data depunerii instrumentului de adeziune pe lângă Secretarul General al Consiliului Europei.

Articolul 29 - Rezerve

1. Nici o rezervă nu poate fi formulată față de orice dispoziție conținută în capitolele I, II și VI ale acestei Convenții. Orice stat poate, în momentul semnării sau în momentul depunerii instrumentului său de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de adeziune, formula una sau mai multe rezerve față de alte dispoziții ale Convenției, cu condiția ca ele să fie compatibile cu obiectul și scopul acestei Convenții.

2. Orice stat care formulează una sau mai multe rezerve trebuie să notifice Secretarul General al Consiliului Europei conținutul pertinent al dreptului său intern sau orice informație pertinentă.

3. Un stat care a formulat una sau mai multe rezerve în virtutea paragrafului 1 va examina retragerea lor în totalitate sau în parte de îndată ce circumstanțele o vor permite. Această retragere se efectuează adresând o notificare Secretarului General al Consiliului Europei. Retragerea va avea efect de la data primirii notificării de Secretarul General.

4. Un stat care extinde aplicarea acestei Convenții la un teritoriu desemnat printr-o declarație prevăzută în aplicarea paragrafului 2 al articolului 30 poate, pentru teritoriul respectiv, formula una sau mai multe rezerve, conform dispozițiilor paragrafelor precedente.

5. Un stat parte care a formulat rezerve față de orice dispoziție a capitolului VII al acestei Convenții nu poate pretinde aplicarea acestei dispoziții de către un alt stat parte decât în măsura în care aceasta a acceptat el însuși.

Articolul 30 - Aplicarea teritorială

1. Orice stat poate desemna în momentul semnării sau în momentul depunerii instrumentului său de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de adeziune, teritoriul sau teritoriile cărora li se va aplica această Convenție.

2. Orice stat poate extinde, în orice alt moment ulterior printr-o declarație adresată Secretarului General al Consiliului Europei, aplicarea acestei Convenții oricărui alt teritoriu desemnat în declarația sa și căruia el îi asigură relațiile internaționale sau pentru care el este în drept să stipuleze. Convenția va intra în vigoare față de acest teritoriu în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de trei luni după data primirii declarației de Secretarul General.

3. Orice declarație făcută în virtutea celor două paragrafe precedente va putea fi retrasă, în ceea ce privește orice teritoriu desemnat în această declarație, printr-o notificare adresată Secretarului General. Retragerea va avea efect din prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de trei luni după data primirii notificării de Secretarul General.

Articolul 31 - Denunțarea

1. Orice stat parte poate, în orice moment, denunța totalitatea Convenției sau numai capitolul VII adresând o notificare Secretarului General al Consiliului Europei.

2. Denunțarea va avea efect din prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de trei luni după data primirii notificării de Secretarul General.

Articolul 32 - Notificări ale Secretarului General

Secretarul General al Consiliului Europei va notifica statelor membre ale Consiliului, oricărui semnatar, oricărei părți și oricărui alt stat care a aderat la această Convenție:

a. orice semnare;

b. depunerea oricărui instrument de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de adeziune;

c. orice dată de intrare în vigoare a acestei Convenții conform articolelor sale 27 și 28;

d. orice rezervă și orice retragere a rezervei formulate conform dispozițiilor articolului 29 al acestei Convenții;

e. orice notificare sau declarație formulată conform dispozițiilor articolelor 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30 și 31 ale acestei Convenții;

f. orice alt act, notificare sau comunicare având legătură cu această Convenție.

Drept care, subsemnatii, în modul convenit autorizați în acest scop, au semnat prezenta Convenție.

Făcută la Strasbourg, la 6 noiembrie 1997, în franceză și engleză, cele două texte fiind egal autentice, într-un singur exemplar care va fi depus în arhivele Consiliului European. Secretarul General al Consiliului European va comunica copie certificată conformă fiecăruia dintre statele membre ale Consiliului European, statelor membre care au participat la elaborarea acestei Convenții și oricărui stat invitat să adere la această Convenție.